

Etterstad vel

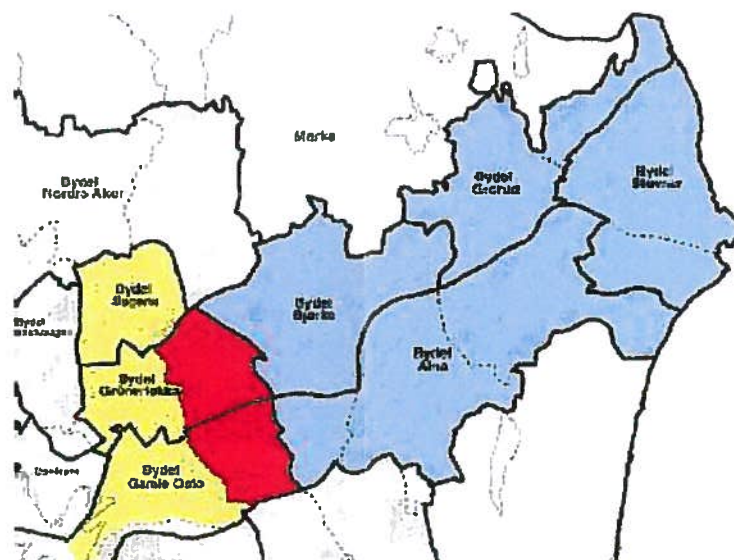
Etterstadsletta 35 c, 0660 OSLO
www.etterstad.no - post@etterstad.no

Innspill til områdesatsing i Gamle Oslo

Etterstad og tidligere områdesatsinger

Innledningsvis tenkte vi det kunne være nyttig å minne om Etterstads plass i tidligere satsinger.

Handlingsprogram Indre Øst brukte fra 1996-2006 ca. en milliard på bydelene Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo. Etterstad ble en del av Gamle Oslo i 2004, men det ble besluttet å følge de gamle bydelsgrensene. Så har stat og kommune satset en milliard fra 2007-2016 gjennom Groruddalssatsingen. Dette fikk vi heller ikke del i, siden vi nå var i Gamle Oslo. Disse to satsingene dekker et område fra fjorden til grensen mot Nittedal - et område som ville vært sammenhengende hvis det ikke hadde vært for en liten landstripe i utkanten av Gamle Oslo og Grünerløkka.

Handlingsplan Indre Øst i gult, Groruddalssatsingen i blått.

(Det må dog innrømmes at det har vært gjort ett unntak. Groruddalsmidler ble brukt til å fullføre turvei D10 gjennom Gamle Oslo, noe vi har satt meget stor pris på.)

Etterstad slik vi definerer det i dag - boliger på gamle Etterstad gård og Nygård - utgjør nesten 10% av bydelens husstander, og vi mener ut fra ovenstående at det i hvert fall ikke er noen grunn til at vi skal bli gjenstand for en mindre del av områdeutviklingen enn dette.

Vi har følgende forslag til tiltak (prioritert rekkefølge):

- 1) Vintersikring av undergangen til Helsefyr T-bane side 3
- 2) Opparbeidelse av friområde - Etterstadsletta 2 side 4
- 3) Ny ballbane mm ved Etterstadsletta 94 side 5
- 4) Sentral lekeplass, Etterstadsletta side 6
- 5) Belysning langs gangvei Bryn-Kværner side 7

Oslo, ... 30.09.2013

Knud Therkildsen
leder

Tiltak 1: Vintersikring av undergangen til Helsfyrterminalen

Undergangen til Helsfyr er vår viktigste forbindelse med omverdenen. Terminalen gir Etterstad en enestående sentral beliggenhet, med over 100 avganger i timen i rushtiden. Men det er bare mulig å komme dit gjennom undergangen. Deler av året fungerer dette fint, men om vinteren blir undergangen til en isete felle som de færreste forserer uten å være redde.

I 1996 arrangerte bydel Helsfyr-Sinsen et møte med bl.a. Etterstad vel, bydelen, Oslo Sporveier, Oslo Vei, Statens Vegvesen i Oslo og Samferdselsetaten. Det var enighet om at noe skulle gjøres. Imidlertid har det ikke skjedd noe på de 17 årene som har gått.

Våre klager fører bare til forsikringer om at det skal brøytes og strøs bedre. Men dette hjelper ikke. Det er neppe noe sted i byen hvor det strøs som mye som her. Men undergangen er konstruert slik at når været er rundt null grader renner det vann ned fra alle kanter, og om natten blir det nytt islag på sanden fra i går.

Tiltak som hjelper kan være varmekabler, tak over hele undergangen inkludert avrenningsområder, eller at den får en sidegang rett inn til T-banens platform.

Dette er tiltak som vil skape bedre trivsel, men enda viktigere: Det er av stor betydning for vår helse - særlig for eldre beboere. Vi tenker ikke bare på de som pådrar seg lårbensbrudd eller andre skader på isen. Vi tenker på alle de som sitter hjemme fordi de ikke *tør* å våge seg gjennom undergangen. Eldre og andre med begrenset bevegelse. Dette er nettopp de som har størst behov for å holde seg i bevegelse.

Tiltak 2: Opparbeidelse av friområde - Etterstadsletta 2

18. juni 2008 vedtok bystyret at et område i Etterstadsletta 2 skulle reguleres til friareal, (se <http://www.sak.oslo.kommune.no/dok/Bys/2008/B/2008004583-149536.htm>)

Det aktuelle området ligger mellom borettslaget Etterstad I og Operasjon Ved:

Dette området er fremdeles ikke opparbeidet som friareal.

Vi siterer fra saksfremstillingen i bystyret i 2008:

"Opparbeidelsen av erstatningsarealet samt risikovurdering med hensyn til forurenset grunn er kostnader som Undervisningsbygg Oslo KF må påta seg. Det foreligger uttalelse fra Bydel Gamle Oslo (datert 19.12.2007) hvor det aksepteres at området opparbeides innen 5 år.

Det har nå gått 5 år

Som det fremgår av ovenstående kreves det ikke ekstraordinære midler til opparbeidelse. Dette er utgifter som bystyret forutsetter at Undervisningsbygg skal dekke, og som formodentlig ble avsatt da Undervisningsbygg bygget ut skole på deler av daværende friområde.

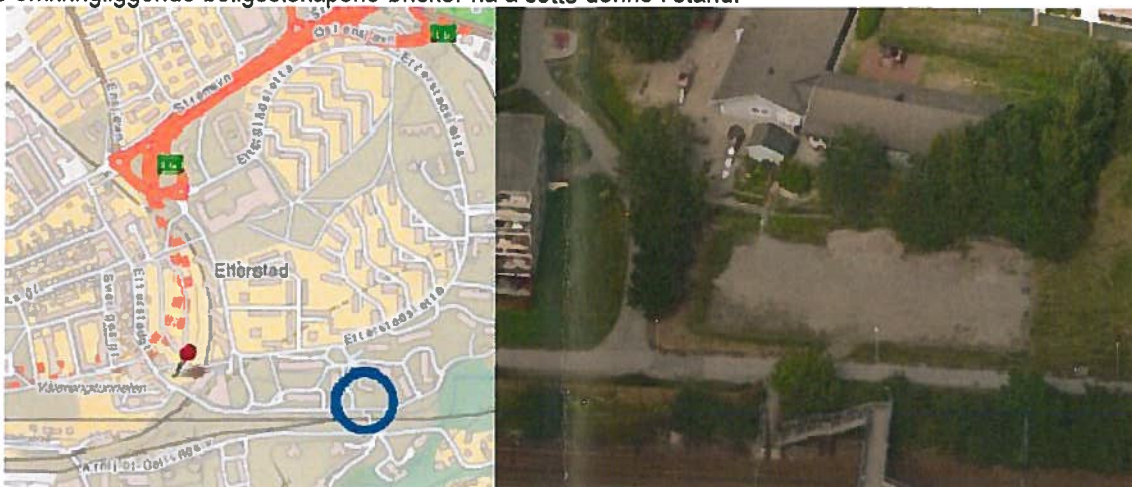
Vi kan imidlertid ikke regne med at Undervisningsbygg skal ta ansvar for mer enn å opparbeide området til samme standard som det var på området som ble tatt til skolebygg. Det er derfor ønskelig med midler til å gjøre dette til en egnet nær-lekeplass for mindre barn.

Vi på Etterstad er privilegerte i den forstand at de aller fleste av oss har tilgang på store og gode friområder uten å krysse bilvei. Unntaket er først og fremst borettslaget Etterstad I, som ligger på "feil" side av Etterstadsletta. Dermed har de bare eget gårdsrom som bilfritt lekeområde.

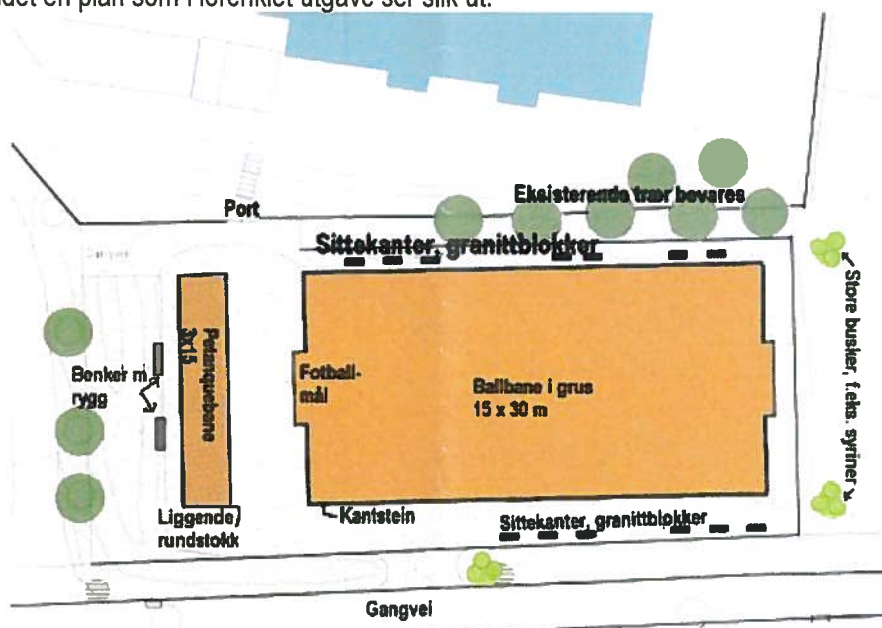
Derfor er dette friområdet meget viktig til tross for store friområder i nærheten.

Tiltak 3: Ballplass ved Etterstadsletta 94

Ved gangveien nedenfor Etterstadsletta 94 ligger en gammel ballplass som ikke har vært i bruk på mange år. De omkringliggende boligselskapene ønsker nå å sette denne i stand.

Det er utarbeidet en plan som i forenklet utgave ser slik ut:

Boligsameiene Alna Terrasse og Nygård Terrasse er innstilt på å bruke midler på opparbeidelse av selve banen.

I tillegg er det et ønske å legge til rette for å bruke plassen som skøytebane om vinteren, og også å plassere annet sportsutstyr i tilknytning til plassen. For at den skal kunne brukes året rundt, er det også ønske om belysning. Dette er utgifter som går ut over det boligselskapene har anledning til å dekke. Banens beliggenhet ved gangveien gjør den tilgjengelig for svært mange. Gangveien her benyttes også som treningsløype av mange i bydelen. Banen og eventuelt annet utstyr skal være åpen for alle.

Tiltak 4: Sentral lekeplass, Etterstadsletta

Det er i dag én felles lekeplass på Etterstad. Den ligger på den sentrale friområdet, mellom Etterstadsletta 19 og Etterstadsletta 79. Lekeplassen er populær, tross beskjedent utstyr: To husker og et klatreapparat.

Flere av borettslagene har egne lekeplasser som er mer påkostet enn denne, men vi ønsker oss et felles samlingssted for barnefamilier fra hele Etterstad. Et anlegg i stil med det man finner i Sofienbergparken, med lekemuligheter, benker og bord og utegrill.

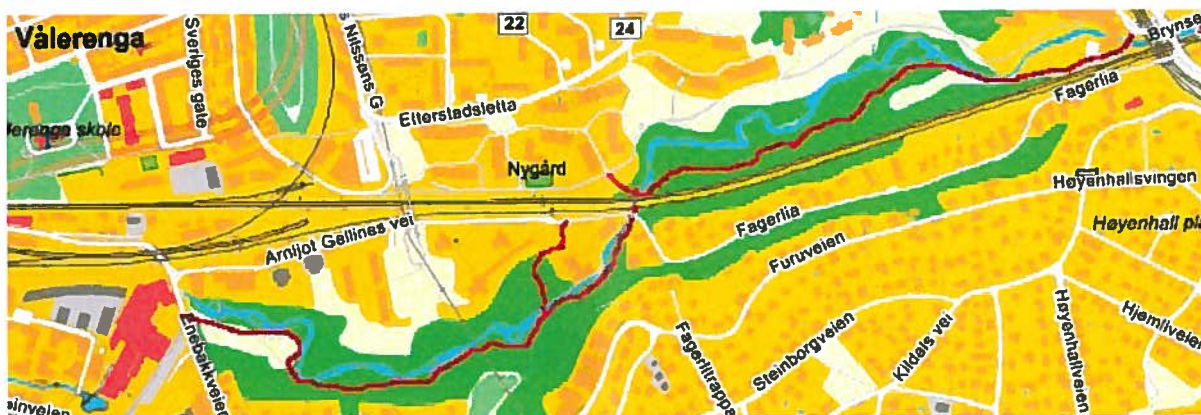

Etterstad er i den heldige situasjon at mye av våre grøntområder er bevart. Omkring oss blir det planlagt - og gjennomført - en fortetting og transformering som gjør at et slikt anlegg vil bli et samlingspunkt for mange flere enn bare de som bor på Etterstad.

Man vil kanskje merke seg at tre av våre foreslåtte tiltak dreier seg om områder for lek eller andre utendørsaktiviteter. Vi vil derfor gjøre oppmerksom på at de er av forskjellig natur. Vi ser for oss friområdet i Etterstadsletta 2 (tiltak 2) først og fremst som nær-lekeplass for de aller minste. . Ballplass mm ved Etterstadsletta 94 blir et aktivitetsområde for store barn, ungdom og voksne. Dette forslaget er for aldersgruppene i mellom. .

Tiltak 5: Belysning, turvei D10

Som nevnt har vi en ny turvei som binder sammen Bryn, Etterstad og Kværner. Ikke bare er det en naturskjønn turvei som går gjennom stille områder, men for mange av oss er det faktisk den korteste veien til Kværner eller Bryn. Turveien er på kort tid blitt meget populær, og brukes av mange.

Turvei D10 i Gamle Oslo

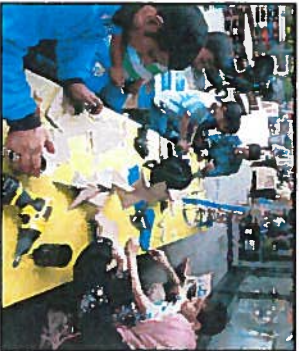
Det er bare en ulempe. Svartdalen har ikke fått sitt navn uten grunn. Dalen er trang med bratte sider, og trærne som strekker seg etter solen gjør at det blir meget tidlig mørkt. Dette gjør dalen til et perfekt sted for OBOS årlige arrangement "Spøkelsesvandring i Svartdalen". Men det betyr også at turveien store deler av året bare blir brukt midt på dagen av de som ser dårlig, eller rett og slett er redde for hva som kan skjule seg i mørket.

Vi er meget opptatt av å bevare naturen i Svartdalen, og har hatt betenkeligheter med å foreslå belysning. Tanken på store lysmaster i urskogs-naturen er bekymringsfull. Imidlertid ser vi i Ekebergparken at man har funnet løsninger som gir belysning langs stier med minimale inngrep i naturen.

Belysning, Ekebergparken

Vi foreslår derfor en lignende belysning fra Brynparken til Kværner.

Åpent Bydelsverksted på Tøyen

Et verksted for sykler og treprouksjon

Hvorfor?

Gjennom tidligere tiltak med Tøyenkontoret har vi erfart et behov for faste institusjoner og tiltak som bidrar til et tryggere nærmiljø på Tøyen.

Det finnes i dag få ikke-kommersielle tilbud og møtesteder for barn og ungdom på Tøyen, og særlig er dette en mangel i nærområdet rundt sentret, til tross for at dette er et område med spesielt mange barn og unge. Her vil vi etablere det permanente tiltaket Apent Bydelsverksted.

Prosjektet Tøyen Hageklubb sommeren 2012 avdekket et behov for fysiske og kreative aktiviteter blant barn og unge i området. Særlig verkstedsarrangementene, med snekring av midlertidig byromsmøbler og sykkelverksted, var populære events som tiltakk seg mange ulike mennesker. Verkstedene skapte fellesskap med rom for mange ulike mennesker og møter.

Vi tror på verkstedskonseptet som en alternativ møteplass og aktivitetssenter i bydelen, og ønsker vi å etablere Apent Bydelsverksted med faste rammer sentralt på Tøyen. Et fast verksted vil gi rom for kompetanseutvikling, samhold og trygge rammer for aktivitet og kreativ utfoldelse blant unge på Tøyen og i bydel Gamle Oslo.

Hva gjør vi?

Åpent Bydelsverksted skal være et sted hvor barn og unge (samt deres familier) bl.a. kan lære:

- ▶ å anvende og/eller vedlikeholde maskiner og utstyr som inngår i et normalt treverksted og sykkelverksted
- ▶ hvordan de kan reparere egne gjenstander og sykler eller lære å bygge nye sykler av sykkeldeiler
- ▶ håndverk og del å utvikle et kreativt språk

Hvordan?

Åpent Bydelsverksted er for alle, uavhengig av kjønn, kulturell og religiøs bakgrunn. Verkstedet har ingen aldersgrense, men retter seg særlig mot ungdom i grunn- og videregående skole med spesiell fokus på de som av ulike grunner har falt ut av skolen og som trenger aktiviserings tilbud og andre typer læringsarenaer på dagtid.

Tiltaket ønsker å inkludere både barn, unge, deres familier samt eldre til å ta aktiv del i verkstedets drift. For at verkstedet skal kunne drives hele uken er det også avhengige av bydelens frivillige krefter, og vi tror at en varnet og aktiv brukergruppe vil skape et tilstisforhold til verkstedet som en trygg og inkluderende møteplass.

Se baksiden for samarbeidspartnere og kontaktinfo.

Sammen om Tøyen!

Vi er i kontakt med Bydel Gamle Oslo for etablering av tiltaket i samarbeid med bydelsens egne tiltak for barn og unge. SALTO er allerede involvert, og Lars Høgrø som er Teamleder for Ulektaktørene, Ungdomsteamene og Bofellesskap og Olga Mørk som er SALTO koordinator i bydelen ønsker å lage og utvikle Apent Bydelsverksted i samarbeid med oss. SALTO står for Samordning av Lokale kriminalforebyggende Tiltak og er en samarbeidsmodell der partene er Oslo Kommune og Oslo politidistrikt. Hovedmålgruppen er ungdom i alderen 12 - 24 år. Ungdomsverkstedet, som deltok på Tøyen Hageklubb, er en av hovedaktørene.

Vi ønsker også et samarbeid med flere andre aktører som ser at dette er et relevant tiltak for bydelsens befolkning og kan være et aktuelt prosjekt å ta del i:

- ▶ **aktørene på Tøyensenteret**
Vi er p.t. i dialog med Enata Elendom, elerne av Kolstadgt. 1 ved Tøyensenteret om mulig og rabattert leie av lokaler tilpasset denne typen virksomhet.
- ▶ **frivillige organisasjoner** som for eksempel Frivillighetsentralene i bydelen
- ▶ **NAV**
- ▶ **relevante undervisnings situasjoner** som for eksempel Kunstnørgskolen i Oslo og Arkitektur- og Designhøgskolen

Vi blir glade for innspill og er åpne for ideer til samarbeid og annet knyttet bydelsverkstedet!

Ta kontakt!

Hei!

Tøyenkontoret
v/ Matti Lucie Arentz
922 12 209 / matti.arentz@gmail.com

Tuva Langfeldt
922 23 274 / tlangfeldt@gmail.com

Stine Bjar
950 36 240 / stinebjar@gmail.com

Åpent Bydelsverksted på Tøyen
Et verksted for sykler og treprouksjon

Vedlegg 5

Vedugg 3

2023 10 10

Venuegg 5

Tøyendebatt

Post-Munch: Hva slags unikt kunsttilbud skal Tøyen ha i fremtiden?

Se opp for Tøyen!

Debatt

Viktor Gjengaar
Urban Samtidskunst

Avtalen om flytting av dagens Munch-museum innebærer for Tøyen et tap av Norges kanskje største kunstattraksjon.

Et av plastrerne på såret er et ambisiøst områdeprogram hvor Oslo kommune over de neste fem årene har forpliktet seg til å sette av 25 millioner årlig til nærmiljøtiltak.

Bydelsutvalget i Bydel Gamle Oslo (BU) skal forvalte disse midlene og etterlyser konkrete idéer. Første mulighet til å komme med innspill var på folkemøtet som ble avholdt 30. september.

Ved å spille på Tøyens naturlige forutsetninger presenterer vi i Urban Samtidskunst her et konsept som vil sikre Tøyen et unikt kunsttilbud også i fremtiden.

Blanke lerreter

Tøyen kjennetegnes av tett bebyggelse og et underskudd på gode utearealer. I bydelsens parker, blant barn og rusmisbrukere, har vi i Urban Samtidskunst de siste somrene tilrettelagt for at noen av verdens fremste veggmalere har fått utfolde seg.

Oppover i høyden kan vi aktivere ubrukte byrom; de store gavlveggene som Christiana-krakket i 1899 etterlot seg.

Mangfold

At Tøyen er preget av kulturelt mangfold, innebærer en toleranse for det som er nytt og annerledes, slik som de nye veggmaleriene.

Allerede har vi hatt besøk av kunstnere fra ulike land som Chile, Italia, Brasil, Spania og Polen (i realiteten er disse veggmalerne globale nomader).

Internasjonalt har man for lengst begynt å tilrettelegge for den murale renessansen vi nå opplever. Vårt arbeid utvider derfor også mangfoldet i den offentlige kunsten som gjerne er preget av en offisiell smak som ikke nødvendigvis er best egnet for Tøyen.

Vår modell

Vi mener at offentlig kunst ikke bare bør plasseres ut i byrommet, men snarere oppføres på beboeres egne premisser. Så når borettslag og sameier takker ja til å stille sine vegger til disposisjon, er de også delaktige i valg av kunstnere. Og det beste av alt: Kunstverkene blir til foran øynene til hele nabolaget!

Til nå har arbeidet vært basert på frivillighet, og finansieringen har skjedd ut av våre egne beskjedne lommer. Vi er allerede i god dialog med en rekke gårdeiere, den videre utviklingen er kun et spørsmål om ressurser: for hvorfor skal den enkelte gårdeier betale for noe vi alle vil ha glede av?

Nordens største utegalleri

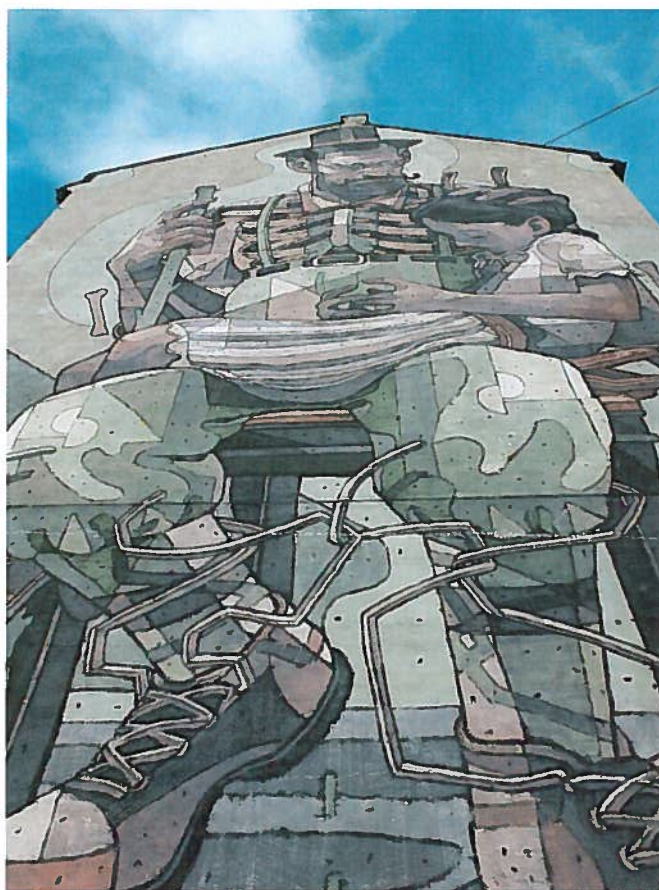
Konkret går vår idé ut på å skape Nordens største utegalleri. Det vil ta fem år å oppføre, men vil bli stående i flere tiår.

Galleriet vil være åpent hele døgnet året rundt, og ingen inngangsbillett er påkrevd.

Om staten står ved sitt løfte om å matche kommunens bidrag, vil vi også kunne male andre områder i bydelen, men Tøyen vil likevel utgjøre kjernen i prosjektet vårt.

Inkluderer vi Tøyens nærliggende områder, ser vi for oss 20 nye verker, i tillegg til dem som allerede er malt.

Verdiene for nærmiljøet lar seg vanskelig estimere, men vår erfaring og kompetanse gjør at vi kan tallfeste kostnaden: Vi kan garantere

I juli 2013 malte Arys dette maleriet et stenkast fra dagens Munch-museum

at galleriet kan oppføres for under 2% av de midlene som BU vil ha til disposisjon.

Til ungdommen

Beboerne i Bydel Gamle Oslo har en gjennomsnittsalder på 32 år. Vi tør påstå at kunstnere som selv befinner seg i tjuårene, maler på ungdommens språk.

Det sosiale nettverket Instagram forteller oss at de unge allerede assosierer Tøyen med veggkunst. Vi bidrar til å skape stolthet og identitet.

Et utegalleri vil utfylle det nye kulturtilbudet som allerede er annonsert: Ikke bare er det lovet en utvidet kulturskole på Tøyen, men BU har også vedtatt å opprette en fri ma-

lelegg for ungdom i bydelen. Hvorfor ikke la dem inspireres ved å oppleve verdens beste veggmalere?

Groruddalen har allerede fått sin verdenspark på Furuset. Nå er det Tøyens tur til å hylle sitt mangfold. Et utegalleri er det mest visuelle nærmiljøtiltaket vi kan se for oss. Dersom det er ønskelig, kan det også tilrettelegges for turisme, med ringvirkninger for lokalt næringsliv.

Som kulturentreprenører har vi vist hva som er mulig. Om beboere og politikere viser oss tillit ved å stille seg bak vår visjon, ønsker vi å være med på å løfte Tøyen også i fremtiden.